

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวงแรงงาน

ที่ ๑ /๒๕๖๓

เรื่อง นาย [REDACTED] อุทธรณ์การรับจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED]
ของนายทะเบียน ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามที่นาย [REDACTED] สมาชิกสหภาพแรงงาน [REDACTED] มีหนังสือลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ ยื่นอุทธรณ์คำสั่งรับจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ตามหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รง ๐๕๑๐/๖๙๙๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ดังกล่าวทั้งหมด จึงมีหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๕๐๕/๗๘๘๒ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลมายังปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๒ (๔) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น

ปลัดกระทรวงแรงงานได้พิจารณาคำอุทธรณ์ของนาย [REDACTED] สมาชิกสหภาพแรงงาน [REDACTED] รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลของอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในฐานะนายทะเบียน ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็น ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ สหภาพแรงงาน [REDACTED] ได้จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๒ และการเลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงาน วาระปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ แทนกรรมการชุดเดิมที่จะหมดวาระ (มีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒) โดยจัดให้สมาชิกลงทะเบียนเพื่อรับบัตรยืนยันการเป็นสมาชิกเพื่อใช้สิทธิเข้าร่วมประชุมฯ ตั้งแต่ ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. เมื่อถึงเวลา ๐๙.๐๐ น. สมาชิกลงทะเบียนและเข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๑๘ คน จึงครบองค์ประชุมตามข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ ข้อ ๑๕ กำหนดว่า การประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดตามทะเบียนสมาชิกหรือไม่น้อยกว่า ๕๐ คน จึงจะครบองค์ประชุม สหภาพแรงงานจึงเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระที่กำหนดไว้ ส่วนสมาชิกที่ลงทะเบียนไม่แล้วเสร็จ เมื่อลงทะเบียนและรับบัตรยืนยันการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานฯ แล้วก็สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามกรอบแห่งข้อบังคับสหภาพแรงงาน [REDACTED] และประกาศคณะกรรมการเตรียมการและดำเนินการเลือกตั้ง เรื่อง ระเบียบการรับสมัครและการเลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] วาระปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ รวมถึงการให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยความสงบเรียบร้อยประจำสถานที่เลือกตั้งเพื่อทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย และความสงบเรียบร้อยบริเวณโดยรอบสถานที่เลือกตั้งก็เป็นไปตามประกาศ

คณะกรรมการเตรียมการและดำเนินการเลือกตั้งดังกล่าว ที่ประชุมใหญ่รับทราบและมีมติเป็นเอกฉันท์รับรอง คณะกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] วาระปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ จำนวน ๒๕ คน ต่อมา นาย [REDACTED] มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ขอให้นายทะเบียนพิจารณารับการจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] และให้จัดการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งใหม่ เนื่องจากเหตุไม่ให้สมาชิกที่ยังไม่ได้ลงทะเบียน เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๒ และจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงานฯ ซึ่งนายทะเบียน ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า นาย [REDACTED] ผู้ร้อง ได้ให้การรับว่าสหภาพแรงงานฯ ได้มีหนังสือแจ้งให้สมาชิก และตัวแทนสมาชิกได้ทราบล่วงหน้าแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ ดังนั้น จึงถือได้ว่านาย [REDACTED] และสมาชิกได้รับทราบกำหนดการและระเบียบวิธีการจัดการประชุมใหญ่และการเลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงานฯ จึงเป็นหน้าที่ของสมาชิกที่จะต้องปฏิบัติตามกรอบแห่งข้อบังคับสหภาพแรงงานฯ และประกาศคณะกรรมการฯ ดังกล่าว การที่นาย [REDACTED] จะเข้าห้องประชุม โดยไม่ลงทะเบียนและรับบัตรยืนยันการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน [REDACTED] โดยอ้างเหตุว่าอดีตประเพณีสมาชิกเข้าห้องประชุมใหญ่ได้ทันทีและออกมาลงทะเบียนภายหลังได้นั้น ไม่สอดคล้องกับข้อบังคับสหภาพแรงงาน [REDACTED] และประกาศคณะกรรมการเตรียมการและดำเนินการเลือกตั้งฯ อีกทั้ง เมื่อได้ตรวจสอบจากหลักฐานภาพถ่ายและแผ่นซีดีข้อมูลการประชุมใหญ่ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่นาย [REDACTED] ผู้ร้องและสมาชิกสหภาพแรงงาน [REDACTED] มอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ใช้ประกอบการพิจารณาแล้ว จึงเห็นว่า การที่กรรมการบริหารสหภาพแรงงาน [REDACTED] และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่อยู่บริเวณทางเข้าห้องประชุมใหญ่ ไม่ให้ผู้ที่ไม่ลงทะเบียนและรับบัตรยืนยันการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน [REDACTED] เข้าห้องประชุมใหญ่ดังกล่าว นั้น เพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และโปร่งใส เป็นการดำเนินการตามกรอบแห่งข้อบังคับสหภาพแรงงาน [REDACTED] และประกาศคณะกรรมการ เตรียมการและการดำเนินการเลือกตั้งฯ ดังนั้น การจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๒ และการเลือกตั้งกรรมการ สหภาพแรงงาน [REDACTED] วาระปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ชอบด้วยกฎหมาย และข้อบังคับสหภาพแรงงาน [REDACTED] จึงรับจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] จำนวน ๒๕ คน ตามใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] ตามพระราชบัญญัติ แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นตามที่นาย [REDACTED] มีหนังสือลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ อุทธรณ์ว่า ไม่เห็นด้วยกับการรับจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] ตามคำวินิจฉัยของนายทะเบียน ตามหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รง ๐๕๑๐/๖๙๙๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เนื่องจาก เห็นว่าสมาชิกกว่า ๑๐๐ คน ยังไม่ได้เข้าห้องประชุมเพื่อเสนอความเห็น อภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้าน และออกเสียงลงคะแนนเพื่อลงมติในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งข้อบังคับสหภาพแรงงานฯ กำหนดเพียงจำนวนองค์ประชุม ไม่ได้กำหนดห้ามสมาชิกเข้าห้องประชุมหรือบังคับให้สมาชิกต้องลงทะเบียนก่อนเข้าร่วมประชุม อีกทั้ง ตามหนังสือ แจ้งระเบียบฯ ให้สมาชิกก็ไม่ได้ระบุว่าสมาชิกต้องลงทะเบียนก่อนจึงเข้าห้องประชุมได้ เป็นเพียงการดำเนินการ ของสหภาพแรงงานที่มาขอมติที่ประชุมภายหลัง จะมั่นใจได้อย่างไรว่า สมาชิกส่วนนี้จะเห็นด้วยกับระเบียบดังกล่าว โดยอ้างเหตุว่านายทะเบียนไม่เรียกพยานบุคคลมาชี้แจง การตีความข้อบังคับสหภาพแรงงานฯ ไม่ตรงประเด็น ออกระเบียบเป็นประโยชน์กับสมาชิกฝ่ายเดียว เป็นการสกัดกั้นสมาชิกผู้เห็นต่างเข้าร่วมประชุม นายทะเบียน วินิจฉัยข้อกฎหมายและข้อบังคับสหภาพแรงงาน [REDACTED] เพียงมิติเดียว

ประเด็นนี้พิจารณาเห็นว่า ตามข้อบังคับสหภาพแรงงาน [REDACTED] ข้อ ๘ กำหนดว่า สมาชิกมีสิทธิ ดังต่อไปนี้ (๑) เข้าประชุมเสนอความคิดเห็นรับรองข้อเสนอ อภิปรายสนับสนุน หรือคัดค้าน ตั้งข้อซักถามเกี่ยวกับกิจการของสหภาพแรงงานออกเสียงลงคะแนน เพื่อลงมติในเรื่องต่าง ๆ เว้นแต่ การออกเสียงเลือกตั้ง กรรมการ สมาชิกจะต้องมีสมาชิกภาพไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน สมาชิกที่ค้างชำระค่าบำรุงไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียง ข้อ ๑๕ กำหนดว่า การประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดตามทะเบียนสมาชิก หรือไม่น้อยกว่า ๕๐ คน จึงจะครบองค์ประชุม ประกอบกับประกาศคณะกรรมการและดำเนินการเลือกตั้งฯ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑ เจ้าหน้าที่ประจำสถานที่เลือกตั้งให้คณะกรรมการเตรียมการ และดำเนินการเลือกตั้งฯ จัดหาบุคคลจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่า ๕ คน เป็นเจ้าหน้าที่ประจำสถานที่เลือกตั้งเพื่อทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) จัดระเบียบและรักษาความสงบเรียบร้อยในที่เลือกตั้ง ได้แก่ การจัดระเบียบควบคุม ดูแล และให้ความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นระเบียบ ตามประกาศคณะกรรมการเตรียมการ และดำเนินการเลือกตั้งฯ ข้อที่ ๑๒ กำหนดว่า ให้เจ้าหน้าที่รักษา ความสงบเรียบร้อย และवरคสองของประกาศคณะกรรมการฯ ข้อที่ ๑๒ กำหนดว่า ให้คณะกรรมการเตรียมการ และดำเนินการเลือกตั้งอาจจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ/หรือเจ้าหน้าที่ทหารและ/หรือบุคคลอื่นตามจำนวนที่เหมาะสม เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยประจำสถานที่เลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อย บริเวณโดยรอบสถานที่เลือกตั้ง และสนับสนุน/ช่วยเหลือ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเตรียมการ และดำเนินการเลือกตั้งตามที่ได้รับมอบหมาย และตามประกาศคณะกรรมการเตรียมการและดำเนินการเลือกตั้งฯ ข้อที่ ๑๔ (๓) กำหนดว่า ในการลงคะแนน ณ สถานที่เลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่ ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน มาแสดงตนต่อเจ้าหน้าที่ประจำสถานที่เลือกตั้ง ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชีรายชื่อสมาชิกผู้มีสิทธิออกเสียง ลงคะแนน พร้อมบัตรประชาชนหรือบัตรพนักงาน หรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีรูปถ่ายและมีเลขที่ประจำตัวประชาชนผู้ถือบัตร เมื่อเจ้าหน้าที่ประจำสถานที่เลือกตั้งพบชื่อและตรวจสอบ ถูกต้องแล้วให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขาลงในบัญชีผู้มีสิทธิออกเสียง ลงคะแนนไว้เป็นหลักฐาน จากข้อเท็จจริงในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๒ ซึ่งมีการจัดให้มีการเลือกตั้ง กรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] วาระปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ สมาชิกสหภาพแรงงาน [REDACTED] ลงทะเบียนเพื่อรับบัตรยืนยันการเป็นสมาชิก เพื่อใช้สิทธิเข้าร่วมประชุม ซึ่งในการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การจัดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๒ และการเลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมถึงการจัดให้มี เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยประจำสถานที่เลือกตั้ง ก็เพื่อทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย และความสงบเรียบร้อยบริเวณสถานที่เลือกตั้ง ทั้งสหภาพแรงงานฯ ได้มีหนังสือแจ้งให้สมาชิกและตัวแทน ได้ทราบล่วงหน้าตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ จึงถือได้ว่านาย [REDACTED] และสมาชิกได้รับทราบ กำหนดการและระเบียบวิธีการจัดการประชุมใหญ่ และการเลือกตั้งกรรมการสหภาพแรงงานฯ จึงเป็นหน้าที่ของสมาชิก ที่จะต้องปฏิบัติตามกรอบแห่งข้อบังคับสหภาพแรงงานฯ และประกาศคณะกรรมการฯ เพื่อเป็นการรักษาสิทธิ อันพึงมีของตนและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามข้อบังคับสหภาพแรงงาน [REDACTED] ซึ่งโดยหลักการแล้ว สมาชิกสหภาพแรงงานก็ควรแสดงตนการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานในการดำเนินการของที่ประชุมใหญ่ดังกล่าว การที่ผู้อุทธรณ์ไม่ลงทะเบียน และรับบัตรยืนยันการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานฯ โดยอ้างว่าในอดีตประเพณี สมาชิกสามารถเข้าห้องประชุมได้ทันที และออกมาลงทะเบียนภายหลังได้นั้น นอกจากจะเป็นการกล่าวอ้าง

นอกเหนือไปจากข้อบังคับสหภาพแรงงาน [REDACTED] และประกาศคณะกรรมการเตรียมการและการดำเนินการเลือกตั้งฯ แล้ว ยังอาจเป็นการไม่สอดคล้องกับข้อบังคับสหภาพแรงงาน [REDACTED] และประกาศคณะกรรมการเตรียมการและดำเนินการเลือกตั้งฯ ด้วย ดังนั้น การที่กรรมการบริหารสหภาพแรงงานฯ และเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ให้ผู้อุทธรณ์ซึ่งมิได้ลงทะเบียนและรับบัตรยืนยันการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานฯ เข้าห้องประชุมใหญ่นั้น เพื่อต้องการให้การดำเนินการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และโปร่งใส เป็นการดำเนินการตามกรอบแห่งข้อบังคับสหภาพแรงงาน และประกาศคณะกรรมการเตรียมการและดำเนินการเลือกตั้งฯ ดังนั้น การที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำอุทธรณ์ของนาย [REDACTED] จึงฟังไม่ขึ้น

ด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลข้างต้น เห็นว่าคำอุทธรณ์นาย [REDACTED] ทั้งหมดฟังไม่ขึ้น และการที่อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในฐานะนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ มีคำสั่งรับจดทะเบียนเป็นกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] ตามใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงาน [REDACTED] ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๒ (๔) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของนาย [REDACTED]

อนึ่ง หากนาย [REDACTED] ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ฉบับนี้ ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือทราบคำวินิจฉัยนี้

วินิจฉัย ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุทธิ สุโกศล)
ปลัดกระทรวงแรงงาน